

Dwumiesięcznik Szkoły Podstawowej w Krześlinie

Nr 3 (28) Rok szkolny 2021/2022

Hej!

Witamy po feriach. Mamy nadzieję, że odpoczęliście i z nowymi siłami wróciliście do nauki. Przed nami nowy semestr i nowe wyzwania. Życzymy Wam jak najlepszych not.

A w przerwach od nauki zachęcamy do lektury!

Redakcja

W numerze:

Rośliny świata str.2 - 3

Skąd się wzięła....? str.4 - 5

Tajemnice historii str.6 - 7

Największe wynalazki ludzkości str.8 - 9

Historia sportu str.10

Nasze hobby str.11 - 13

Rozrywka str.14 - 15

ROŚLINY ŚWIATA

AUSTRALIA

Większość ludzi mieszkających w Australii pochodzi z Wielkiej Brytanii lub Irlandii, ponieważ przez ponad 200 lat większość australijskich imigrantów pochodziła z Wysp Brytyjskich. Australia jest stosunkowo zamożnym krajem o wysokiej średniej długości życia. Na kontynencie tym żyje około 1500 rodzajów pajaków, 4000 rodzajów mrówek i 350 rodzajów termitów. Australia ma większą populację wielbłądów niż Egipt. Jest tam trzy razy więcej owiec niż ludzi.

Paproć drzewiasta

Paproć drzewiasta wytwarza pień ze zrosniętych ze sobą zeschniętych kłaczy. Pień, u swojej podstawy omszony, wieńczy parasolowato rozpostarte liście, omszone od spodu, często układające się w rozetę. Młode liście przybierają kształt tzw. pastorałów. Dojrzałe liście mogą osiągać długość 2 m. Paproć rozmnaża się także poprzez podział podziemnego kłacza oraz poprzez ukorzenienie pędów naziemnych.

Eukaliptus

To liczące kilkaset gatunków drzewo egzotyczne, którego ojczyzną jest Australia i jej okolice. Eukaliptus jest znany głównie za sprawą koali, które nieustannie wręcz przesiadują na ich gałęziach i żywią się liśćmi obfitującymi m.in. w substancje zapachowe. Eukaliptus liczy około 600 gatunków. Gatunkiem typowym jest eukaliptus właściwy, nazywany też gałkowym. Największe rozmiary – do ok. 100 m wysokości – osiągają drzewa z gatunku eukaliptus królewski.

Red. Maja Szkopek, Karolina Bąbiak, Wiktoria Skolimowska

Skąd się wzięło...? cz.3

Skąd się wzięła pizza?

Cienki placek ciasta z sosem pomidorowym, podawany z aromatycznymi dodatkami, serem i ziołami. Pizza – niegdyś posiłek najbiedniejszych, dziś jedno z najbardziej rozstawionych dań na całym świecie. Niewiele osób wie, że ten neapolitański specjał w 2010 roku uznany został za certyfikowany wyrób tradycyjny, w 2017 roku został natomiast wpisany na listę niematerialnego światowego dziedzictwa UNESCO. Gdzie się narodziła pizza? Skąd się wzięła jej nazwa? Zainteresowany? Sprawdź, co o niej wiemy.

Pierwsza "picea"

Pizza to nic innego, jak placek upieczony z mąki, drożdży i wody podawany z różnorodnymi dodatkami. Samo słowo "pizza" pochodzi od łacińskiego "picea" i oznacza nic innego, jak właśnie placek mączny. Pierwszych wzmianek o jej istnieniu można doszukać się już w przekazach z końca X w. To oznacza, że placki z mąki wypiekano już w antycznej Grecji, Rzymie i Egipcie. Podawano je wówczas nie tylko z oliwą z oliwek, lecz również ze smalcem, kawałkami sera lub rybami.

Skąd się wzięła pizza taka, jaką znamy obecnie?

Obecna wersja pizzy faktycznie pochodzi z Włoch. Aby dokładnie przyjrzeć się genezie jej powstania, musimy przenieść się do XIX-wiecznego Neapolu. To właśnie tutaj w 1889 roku przybyła ówczesna królowa Włoch - Katarzyna II Sabaudzka. Jednym z etapów jej podróży było zawitanie w piekarni cenionego Raffaele'a Esposito i spróbowanie jego wyrobów. Z tej okazji piekarz postanowił przygotować królowej specjalnie dedykowaną, nową wersję pizzy, którą nazwał na jej cześć - Margherita. Znajdowały się na niej składniki, które odzwierciedlały flagę słonecznej Italii - intensywnie czerwone pomidory, biała mozzarella di bufala oraz soczyście zielona bazylia.

Jak pizza z Włoch trafiła na polskie stoły?

Wszelkie źródła mówią o dworze króla Zygmunta Starego. Według jednej z teorii możemy dowiedzieć się, że pizza została podana władcy podczas weselnego przyjęcia. Inna głosi natomiast, że spróbował jej z rąk swojej małżonki - królowej Bony. Pizza włoska i jej smak na tyle przypadły naszemu królowi do gustu, że postanowił wprowadzić ją do swojego codziennego jadłospisu.

Red. Wojciech Kurowski

TAJEMNICE HISTORII

Titanic

W nocy z 14 na 15 kwietnia 1912 roku, podczas swojego dziewiczego rejsu na trasie Southampton-Cherbourg-Queenstown-Nowy Jork, RMS Titanic zderzył się z górą lodową i zatonął.

Dokładnie 108 lat temu zatonął Titanic

W nocy z 14 na 15 kwietnia 1912 roku, podczas dziewiczego rejsu zderzył się z górą lodową. Zginęło ponad 1500 osób

Na pokładzie, nazwanego „niezatapialnym statkiem”, było około 2200 osób - pasażerów i załogi. Zginęło 1500 osób i choć nie była to największa katastrofa na morzu, media wykreowały ją na najbardziej znaną.

Red. Natan Osiniak

NAJWIĘKSZE WYNAŁAZKI LUDZKOŚCI

DŁUGOPIS

KTO WYNAŁAZŁ DŁUGOPIS?

Długopis jest to przedmiot do pisania wynaleziony w 1938 roku przez węgierskiego artystę i dziennikarza László Bíró. Pierwsza produkcja miała miejsce podczas wojny w Buenos Aires. W roku 1944 wynalazca sprzedał swoje udziały i wtedy zaczęła się produkcja na masową skalę. Była ona realizowana na potrzeby pilotów podczas drugiej wojny światowej, bo długopisem można pisać bez względu na zmiany ciśnienia atmosferycznego.

DO CZEGO SŁUŻY?

Długopis służy do pisania na kartce. W dawnych czasach pisało się listy np. do rodziny lub przyjaciół.

JAK JEST ZBUDOWANY ?

Najważniejsze elementy budowy długopisu to korpus, czyli obudowa, oraz wkład, czyli rurka wypełniona tuszem i zakończona obsadką.

Red. Maciej Kozak

Historia sportu

Piłka siatkowa

Piłka siatkowa, siatkówka – sport drużynowy, w którym biorą udział dwa zespoły po 6 zawodników w każdym (rozgrywający, atakujący, dwóch środkowych i dwóch przyjmujących, libero). Na boisku przebywa jednak tylko sześciu zawodników, libero zmienia się ze środkowym będącym w linii obrony, gdy drużyna przyjmuje zagrywkę.

Pomysłodawcą reguł gry w piłkę siatkową był William G. Morgan – na co dzień nauczyciel wychowania fizycznego w Young Men's Christian Association (YMCA) w Holyoke w Massachusetts. 9 lutego 1895 odbył się w tamtejszej sali gimnastycznej premierowy pokaz stworzonej przez niego dyscypliny, którą wówczas nazywano Minonette.

Siatkówka polega na odbijaniu piłki dowolną częścią ciała (najczęściej rękoma) tak, aby przeleciała nad siatką i dotknęła połowy boiska należącej do przeciwnika. Każdy zespół może wykonać trzy odbicia – odbiór, wystawa i atak - każde następne jest błędem. Punkty zdobywa się na wiele sposobów, na przykład, gdy piłka dotknie połowy boiska przeciwnika lub gdy upadnie ona poza boiskiem, a rywal dotknął jej jako ostatni. Gra toczy się do momentu, gdy jedna z drużyn wygra 3 sety (w grupach młodzieżowych 2 – młodziczki i młodzicy) - w każdym z nich rywalizacja toczy się do zdobycia 25 punktów przy przewadze co najmniej dwóch punktów. Przy wyniku 24:24 gra toczy się "na przewagi", dopóki któraś z drużyn osiągnie dwupunktową przewagę nad drugą. Wyjątek stanowi piąty set, nazywany "setem decydującym", który jest rozgrywany, jeśli stan meczu po 4 setach wynosi 2:2. W tym secie zawodnicy grają do 15 punktów, również przy przewadze co najmniej dwóch punktów.

Red. Wojciech Młonek

NASZE HOBBY

Sporty rowerowe

KOLARSTWO SZOSOWE

Kolarstwo szosowe – najstarsza i najbardziej tradycyjna odmiana kolarstwa polegająca na ściganiu się na rowerach szosowych spełniających normy UCI po drogach publicznych.

KOLARSTWO TOROWE

Jest to dość nowa dyscyplina, której zasady są proste. Kolarze jadą podany dystans, a wygrywa ten, który pierwszy przekroczy linię mety. Jadąc w peletonie, ważna jest właściwa taktyka i umiejętność ataku w odpowiednim momencie.

KOLARSTWO GÓRSKIE

Kolarstwo górskie, zwane również MTB, jest coraz bardziej modną formą kolarstwa turystycznego. ... Polega ono na przejeździe rowerem w trudnym, górskim terenie. W tym sporcie człowiek nie porusza się po wytyczonych szlakach i ścieżkach.

KOLARSTWO PRZELAJOWE

Kolarstwo przełajowe – rodzaj kolarstwa uprawianego na rowerach o konstrukcji zbliżonej do rowerów szosowych, a więc na kołach o średnicy felgi 622 mm (700C), ramie pozbawionej elementów amortyzujących i z kierownicą giętą typu 'baranek', lecz rozgrywanego na dość trudnych trasach terenowych.

KOLARSTWO ARTYSTYCZNE

Kolarstwo artystyczne – dyscyplina kolarska. Występy artystyczne odbywają się indywidualnie, w parach oraz w zespołach 4- i 6-osobowych. Pokazy trwają 6 minut i są oceniane przez specjalne jury, podobnie jak w łyżwiarstwie artystycznym.

PIŁKA ROWEROWA

Piłka rowerowa to dyscyplina, która polega na rywalizacji dwóch graczy, bramkarza i polowego. Zawodnicy podczas meczu poruszają się po małym boisku o wymiarach 11x14 metrów na specjalnie skonstruowanych rowerach, które nie posiadają hamulca. Zasady gry w dużym stopniu przypominają halową piłkę nożną.

Red. Igor Węclaś

Rozrywka - GRY

GTA

Grand Theft Auto(GTA) – seria wydana przez firmę Rockstar Games. Jedną z serii gier komputerowych która Odniosła duży sukces komercyjny – sprzedano łącznie ponad 220 milionów egzemplarzy gier.

Grand Theft Auto: San Andreas przyniosło kolejne nowości. Gracz ma możliwość zmieniania wizerunku bohatera gry: można tracić lub przybierać na wadze, w zależności od tego, jaki tryb życia prowadzi postaci (dużo sportów (np. koszykówka, skoki ze spadochronem, bieganie itp.) siłownia, jedzenie fast-foodów), można także odwiedzić fryzjera, aby zmienić fryzurę, kupować ubrania, czy zrobić tatuaż, co – podobnie jak wysportowana sylwetka – podnosi respekt do postaci . Bohater ma możliwość pływania w wodzie.

Ponownie powiększyła się lista pojazdów, jakimi można się poruszać. Dodano możliwość jazdy pociągiem, quadem, rowerem, traktorem, kombajnem, a także dodano opcję tuningu samochodów – pojazdy po tuningu zachowują się inaczej, niż auta w wersji fabrycznej.

Zwiększył się także arsenał broni i gadżetów, do których doszły m.in, jetpack, aparat fotograficzny, spadochron, noktowizor czy łopata.

Z rozrywek dostępnych w *San Andreas* wymienić można chociażby organizowanie gangu i zabieranie go na akcje, granie w gry wideo, robienie zdjęć, rabowanie domów, gra w kasynach, skakanie ze spadochronem czy malowanie po ścianach graffiti. *Grand Theft Auto San Andreas* – jak każda gra z tej serii – daje graczowi swobodę: może on

wykonywać podstawowe misje od zleceniodawców, które są niezbędne do ukończenia głównego wątku gry bądź wybrać, co chce w danym momencie robić. Może przykładowo jeździć bądź spacerować po mieście, aby siać popłoch wśród przechodniów; dokonywać rozbojów i uciekać przed policją; przysłużyć się społecznie miastu, wykonując misję karetką, wozem strażackim, taksówką lub radiowozem; wykonywać dodatkowe zlecenia, m.in. na telefon; szukać ukrytych paczek (graffiti, podków, ostryg, zdjęć do wykonania), za które gracz dostaje specjalne bonusy; zarabiać dodatkowe pieniądze, np. kradnąc samochody na zlecenia czy brać udział w nielegalnych wyścigach. Gracz może również grać w gry video, grać w bilard z komputerowym przeciwnikiem, na przykład w barach, lub odwiedzić kasyno i zagrać w Blackjacka, ruletkę, pokera czy jednorękiego bandytę.

Poprawiono także kolejne błędy z poprzednich gier: Carl Jonson potrafi pływać i nurkować, czego nie potrafili bohaterowie wcześniejszych wersji (dopiero bohaterowie „Vice City Stories” i czwórki potrafili pływać, ale nie umieli nurkować), a także uczy się, w miarę wykonywania jakichś czynności – im dłużej je wykonuje, tym jest w nich lepszy. Policjanci interweniują w przypadku każdego naruszenia prawa, nie tylko tych, których dopuścił się CJ (aczkolwiek pewnym niedopracowaniem jest, gdy policjant stara się zastrzelić ludzi tylko dlatego, że ci drasnęli policyjny radiowóz).

Poza tym zostaje rozbudowana fabuła gry. Akcja dzieje się w stanie San Andreas, gdzie CJ wraca z Liberty City na pogrzeb swojej matki. Jednakże chłopak zostaje wrobiony przez oficerów Franka Tenpenny'ego, Eddiego Pulaskiego i Jimmy'ego Hernandeza w handel substancjami i zabójstwo oficera Pendelbury'ego. Teraz bohater musi oczyścić siebie z zarzutów oraz ochronić swoją rodzinę przed spiskiem, który sięga głębiej, niż wydaje się bohaterowi.

Red. Filip Sowiński

WYDAWCA:

Szkoła Podstawowa im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Krześlinie

REDAKCJA:

Karolina Bąbiak

Piotr Kazimierczak

Maciej Kozak

Wojciech Kurowski

Jakub Łatak

Wojciech Młonek

Natan Osiniak

Wiktoria Skolimowska

Filip Sowiński

Maja Szkopek

Igor Węcláš

OPIEKA REDAKCYJNA:

Agnieszka Płatkowska